

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2005

4. volební období

874-E

Návrh

směrnice Evropského parlamentu a Rady o předcházení zneužití finančního
systému k praní peněz, včetně financování terorismu
/kód dokumentu 11134/04, KOM(2004) 448 v konečném znění,
2004/0137(COD)/

*Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2005
4. volební období*

98.

USNESENÍ

*výboru pro evropské záležitosti
z 16. schůze konané dne 20. ledna 2005*

k Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz, včetně financování terorismu /kód dokumentu 11134/04, KOM(2004) 448 v konečném znění, 2004/0137(COD)/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstkyně ministra financí Ing. Yvony Legierské, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jana Bauera a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Jan Bauer v. r.
zpravodaj výboru

Pavel Svoboda v. r.
předseda výboru

DOKUMENT 11134/04

**NÁVRH SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz,
včetně financování terorismu**

**KOM(2004) 448 v konečném znění, kód Rady 11134/04,
interinstitucionální kód 2004/0137 (COD)**

- **Právní základ:**
čl. 47 odst. 2 a čl. 95 SES
- **Datum zaslání Radě EU:**
11. 10. 2004
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
15. 10. 2004
- **Datum projednání ve VEZ:**
20. 1. 2005
- **Procedura:**
Čl. 251 SES - spolurozhodovací, Rada rozhoduje kvalifikovanou většinou.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 7. 11. 2004, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 19. 11. 2004 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Jde o návrh tzv. třetí směrnice proti praní špinavých peněz, která má nahradit současnou první a druhou směrnicí proti praní špinavých peněz (směrnice č. 91/308/EHS ve znění směrnice č. 2001/97/ES). Stejně jako předchozí dvě směrnice vychází i tento návrh z (revidovaných) čtyřiceti doporučení Finančního akčního výboru proti praní peněz (Financial Action Task Force, dále jen „FATF“), mezinárodního orgánu stojícího v čele celosvětového úsilí v této oblasti. V červnu 2003 se FATF dohodl na podstatné revizi čtyřiceti doporučení, aby byly vzaty v úvahu získané zkušenosti a zesílená opatření, která jsou zapotřebí k účinnějšímu boji proti tomuto jevu.
- **Obsah a dopad:**
Členské státy EU a Komise jsou přesvědčeny, že zrevidovaná verze čtyřiceti doporučení FATF by měla být uplatňována koordinovaným způsobem na úrovni EU, a to prostřednictvím navržené směrnice. Východiskem Komise je, že nová směrnice by měla

stavět na současném *acquis* a že existující ustanovení, zejména pokud jde o zacházení s profesemi, by neměla být zpochybňována, pokud to není zapotřebí. Některé změny jsou stručně uvedeny níže:

Nové definice:

Nová definice praní peněz je navrhována specificky za tím účelem, aby bylo zahrnuto financování terorismu. V názvu směrnice je uvedeno zneužití finančního systému k praní peněz, včetně financování terorismu. Návrh předpokládá, že definice praní peněz zahrnuje i případ, kdy právoplatně držený majetek je směřován na financování terorismu. Nově jsou doplněny definice zprostředkovatelů pojištění, terorismu, skutečného vlastníka, poskytovatelů „svěřenských služeb a služeb pro obchodní společnosti“¹, politicky exponovaných osob, útvaru finančního zpravodajství, obchodního vztahu a zaregistrovaných bank nevyvíjejících žádnou činnost (tzv. „*shell banks*“). Nejpodstatnější změna se vztahuje k definici trestné činnosti, která se užívá při určování toho, která transakce se má považovat za praní peněz (majetku) pocházejících z „trestné činnosti“ – nově je terorismus uveden jako samostatný prvek trestné činnosti. Dále pak je definice finanční instituce pozměněna v souladu s přístupem, kterým se řídí FATF. Každý podnik, který se zabývá specifikovanými předměty finančního podnikání, je považován za finanční instituci².

Zjišťování totožnosti klientů:

¹ Čl. 3 odst. 9 navrhované směrnice (překlad Evropské komise) stanoví, že „poskytovateli svěřenských služeb a služeb pro obchodní společnosti“ se rozumí jakékoliv fyzické nebo právnické osoby, které v rámci svého podnikání poskytují třetím osobám jakoukoliv z následujících služeb:

- (a) zřízení obchodních společností nebo jiných právnických osob;
- (b) jednání nebo zařizování pro jinou osobu, aby jednala jako ředitel nebo tajemník obchodní společnosti, jako partner v obchodním společenství nebo v podobném postavení ve vztahu k jiným právnickým osobám;
- (c) poskytování sídla, obchodní adresy nebo prostorů pro umístění, korespondenční nebo administrativní adresy pro obchodní společnost, obchodní společenství nebo jakoukoliv jinou právnickou osobu nebo uspořádání;
- (d) jednání nebo zařizování pro jinou osobu, aby jednala jako svěřenský správce výslovného svěření nebo podobného právního uspořádání;
- (e) jednání nebo zařizování pro jinou osobu, aby jednala jako jmenovaný akcionář pro jinou osobu;

² Čl. 3 odst. 2 navrhované směrnice stanoví, že „finanční institucí“ se rozumí:

- (a) podnik jiný než úvěrová instituce, který provádí jednu nebo více z operací uvedených v bodech 2 až 12 a v bodě 14 přílohy I směrnice 2000/12/ES, včetně činností směnárny (*bureaux de change*) a kanceláří zajišťujících zaslání peněz;
- (b) pojišťovna náležitě oprávněná v souladu se směrnicí 2002/83/ES Evropského parlamentu a Rady², pokud provádí činnosti, na které se vztahuje tato směrnice;
- (c) investiční firma, tak jak je definována v čl. 4 odst. 1 směrnice 2004/39/ES Evropského parlamentu a Rady²;
- (d) subjekt kolektivního investování, který prodává své podíly nebo akcie;
- (e) pobočky institucí, uvedených v bodech (a) až (d), jestliže jsou umístěny ve Společenství, jde-li o finanční instituce, jejichž centrály jsou uvnitř Společenství nebo mimo ně;

První směrnice z r. 1991 stanovila, že totožnost klientů by měla být zjišťována, když „vstupují do obchodních vztahů“, a nezabývala se specificky případem již dříve existujících situací. Nový text, založený na doporučeních FATF, jasně konstatuje, že úvěrové a finanční instituce nesmí vést anonymní účty. Základní princip je ten, že zjištění a ověření totožnosti klienta by mělo být dokončeno předtím, než je navázán obchodní vztah, ale nyní se také stanoví, že obchodní vztah může začít v době, kdy postupy pro zjištění totožnosti klienta ještě probíhají. To je odpovědí na obavu, kterou vyjádřili zejména zástupci profesí. Současně je nyní jasně konstatováno, že pokud není možné nakonec uspokojivým způsobem provést zjištění totožnosti klienta, měl by být příslušný vztah ukončen. Staré účty a vztahy by také měly být ve vhodném okamžiku přezkoumány, pokud by mohlo existovat riziko praní peněz.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Informace dodá vláda.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz, včetně financování terorismu /kód dokumentu 11134/04, KOM(2004) 448 v konečném znění, 2004/0137(COD)/;
2. **ž á d á** předsedu Poslanecké sněmovny, aby v souladu s § 109a, odst. 3 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny zařadil projednání tohoto dokumentu na pořad nejbližší schůze Sněmovny.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Jan Bauer v. r.
zpravodaj výboru

Pavel Svoboda v. r.
předseda výboru